

Poznań, dnia 02.07.2024 r.

Zn. Spr.: ZS.6004.1.2021

**Podsumowanie wraz z uzasadnieniem****dotyczące sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa****Antonin na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2033 r.****Podstawa prawna**

Poniższe podsumowanie wraz uzasadnieniem sporządzono na podstawie art. 42 pkt 2 i art. 55, pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373, 2389 z późn. zm.).

Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Antonin został wykonany według stanu na dzień 1.01.2024 r. w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu, a także w oparciu o Instrukcję urządzania lasu, stanowiącą załącznik do zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r.

**Etapy tworzenia planu ul**

Posiedzenie Komisji Założeń Planu odbyło się w dniu 13.04.2021 roku. Celem zwołania KZP było określenie założeń do planu m.in. w zakresie: podziału lasów ze względu na dominujące funkcje, aktualizacji zasięgu lasów chronionych, ustalenia i uzgadnianie cech drzewostanów, wyróżnienia gospodarstw z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy, wykonywania inwentaryzacji lasu do planu urządzenia, przyjęcia wieków rębności dla głównych gatunków lasotwórczych w obrębie leśnym, projektowania użytkowania rębного i przedrębного, planowania hodowlanego z uwzględnieniem lokalnych warunków produkcji leśnej, użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego, rekreacyjnego zagospodarowania lasu, ochrony lasu,

Sprawę prowadzi: Katarzyna Giełda-Pinas - Starszy specjalista SL ds. urządzania lasu, Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi,

w tym ochrony przeciwpożarowej, specyficznych zagadnień dotyczących inwentaryzacji lasu i gospodarki leśnej w tym: średni okres odnowienia w gospodarstwie, przewidywany procent uszkodzeń młodego pokolenia w drzewostanach KO i KDO. Obrady prowadzone było w formie dyskusji. Ustalenia Komisji zawarte zostały w Protokole. Uczestnicy biorący udział w posiedzeniu Komisji nie wnieśli zastrzeżeń do ustaleń zawartych w Protokole. Do zamieszczonych do publicznego wglądu na stronie BIP RDLP w Poznaniu „Założeń do projektu planu urządzenia lasu” zawartych w protokole, nie zgłoszono żadnych uwag, wniosków ani opinii. Ogłoszenie o udostępnieniu do publicznego wglądu zostało zamieszczone na BIP oraz lokalnej prasie.

W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego wyłoniono wykonawcę projektu PUL, którym zostało Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. Umowę nr P/2022/19 na sporządzenie projektu PUL wraz z prognozą oddziaływania na PUL na środowisko oraz opracowaniem fitosocjologicznym zawarto w dniu 15 marca 2022 r.

Terenowe prace taksacyjne rozpoczęto w kwietniu 2022 r. Kontrolę i odbiór prac taksacyjnych przeprowadzono w dniach 6 i 7 oraz 29 listopada 2022 r.

Inwentaryzację zasobów miąższości grubizny statystyczną metodą reprezentacyjną rozpoczęto w marcu, a zakończono w maju 2023 r. Losowanie powierzchni próbnych do kontroli przeprowadzono 12.06.2023 r. Zespół ds. kontroli i odbioru prac urządzeniowych przeprowadził test pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych w dniach 28 i 29 czerwca 2023 r., i podjął decyzję o przyjęciu w całości pomiarów w nadleśnictwie, gdyż zgodnie z § 61 ust. 3 pkt 10 Instrukcji Urządzania Lasu liczba błędów grubych była mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki była mniejsza od 2.

W ramach umowy P/2022/19 z dnia 15.03.2022 r. sporządzono opracowanie fitosocjologiczne dla obszaru Nadleśnictwa Antonin wchodzącego w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtańskie”. Wyniki opracowania wykorzystano w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Antonin.

W dniu 6 września w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu odbyło się spotkanie w celu ostatecznego uzgodnienia zasięgu lasów

ochronnych w planie urządzenia lasu w Nadleśnictwie Antonin na lata 2024-2033 (notatka z 6.09.2023 r.)

W dniu 28 listopada 2023 r. odbyła się Narada Techniczno-Gospodarcza. Informacja o NTG została rozesłana do samorządów instytucji, członków Rady Naukowo-Społecznej, przedstawicieli organizacji zajmujących się ochroną przyrody oraz naukowców, a także została zamieszczona na stronie BIP RDLP w Poznaniu w dniu 3 października 2023 r., wraz z podanym terminem zgłoszenia dla osób chcących wziąć udział w posiedzeniu. W NTG uczestniczyli przedstawiciele: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wrocławiu, Wykonawcy pul tj. Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu, Rady Naukowo-Społecznej LKP „Lasy Rychtańskie”, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, Komendy Straży Powiatowej w Ostrowie Wielkopolskim oraz Ostrzeszowie, Przedstawiciele samorządów: Gminy Sośnie, Odolanów, organizacji pozarządowych m.in. Wielkopolskiego Towarzystwa Przyrodniczo-Krajoznawczego, Grupy Burkietowicz oraz Szkół Podstawkowych w Ostrowie WLKP oraz Przygodzicach., w tym Wydziału Urządzania Lasu Dyrekcji Generalnej LP, ZOL w Łopuchówku oraz RDLP w Poznaniu i Nadleśnictwa Antonin. W czasie NTG Nadleśniczy przedstawił analizę gospodarki przeszłej, Dyrektor RDLP dokonał jej oceny, Wykonawca planu przedstawił projekt PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody oraz przedstawiony został Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa oraz prowadzone przez nadleśnictwo kampanie, projekty i inicjatywy. Podczas Narady Techniczno-Gospodarczej podjęto ustalenia dotyczące prac kameralnych i ostatecznego zakończenia prac nad planem urządzenia lasu, które zawarto w protokole z NTG. Wszystkie ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostały uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu.

Dyrektor RDLP w Poznaniu podał do publicznej wiadomości informację o wyłożeniu projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Antonin do publicznego wglądu na stronie internetowej BIP RDLP w dniu 8 grudnia 2023 r. oraz na stronie internetowej Nadleśnictwa Antonin, Facebooku Nadleśnictwa, podając: cel tego wyłożenia, tryb składania uwag i wniosków, termin składania uwag i wniosków oraz sposób ich rozpatrywania. Do sekretariatów RDLP w wymaganym terminie wpłynął jeden wniosek.

Na uwagi p. Marcina Kosalka udzielono pisemnej odpowiedzi, treść poniżej:

„Uwaga 1. W projekcie nie uwzględniono rozwoju sieci dróg i tras rowerowych

Nadleśnictwo Antonin, zgodnie z zapisami Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 28 z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (zwany dalej DSD), w 2020 r. opracowało projekt DSD. Dokument ten określa strategię utrzymania i rozwoju sieci drogowej Nadleśnictwa w dłuższej perspektywie. Opracowuje się go na okres nie krótszy niż 30 lat, a metodyka jego wykonania oparta jest na takich czynnikach jak: zachowanie wymogów przeciwpożarowych, ochrona lasu, aspekty ekonomiczne i prawne, specyfikę ukształtowania terenu, uwarunkowania przyrodnicze. Projekt zawiera propozycję niezbędnych modernizacji i inwestycji drogowych. Sieć drogowa uwzględnia również realizowane i planowane w regionie zewnętrzne zamierzenia inwestycyjne, a także istniejące i projektowane inwestycje wspólne. Jednym z elementów docelowej sieci drogowej jest sieć szlaków pieszych i rowerowych, jak również sieć dróg udostępnionych do ruchu publicznego. „Projekt docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” aktualizuje się, co 20 lat, a Nadleśnictwo aktualizuje dane dotyczące istniejącej sieci drogowej co najmniej raz w roku (po przeprowadzeniu przeglądu okresowego stanu technicznego dróg leśnych, szlaków stałych oraz obiektów infrastruktury drogowej po zimie, po przebudowaniu drogi lub szlaku stałego oraz po wybudowaniu projektowanej drogi). Zgodnie z „Instrukcją wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”, w Planie Urządzenia Lasu opracowywanym dla Nadleśnictwa Antonin wykorzystano zapisy zawarte w projekcie docelowej sieci drogowej, jednak projekt zmian DSD nie wchodzi w zakres prac urządzeniowych realizowanych przez Wykonawcę projektu PUL. Istniejąca sieć dróg w Nadleśnictwie Antonin, jest zadaniem zarządzających tym terenem wystarczająca, ponieważ udostępnia społeczeństwu możliwość dojazdu do większych kompleksów leśnych oraz należyty dostęp w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Ze szczególną starannością nadleśnictwo utrzymuje sieć dojazdów pożarowych w ilości 27 odcinków o łącznej długości 108,1 km w tym dojazdów do punktu czerpania wody. Nadleśnictwo Antonin posiada 10 miejsc postoju, punkt widokowy w leśnictwie Strugi, 2 wiaty edukacyjne przy nadleśnictwie, izbę przyrodniczo-leśną „Ogrodówka”, ośrodek edukacji leśnej „Domek ks. Wilhelma”, ścieżkę dydaktyczną w Rezerwacie Przyrody Wydymacz, ścieżkę dydaktyczną Moja Wola. Na

terenie Nadleśnictwa Antonin zlokalizowanych jest 5 szlaków pieszych, 6 szlaków rowerowych oraz 3 szlaki konne. Każda z tras oznakowana jest w terenie w sposób trwały i widoczny. Informacje o przebiegu tras znajdują się na stronie Nadleśnictwa Antonin ([antonin.poznan.lasy.gov.pl](http://antonin.poznan.lasy.gov.pl)) w zakładce Turystyka -> Informator turystyczny i na stronie:

[czaswlas.pl](http://czaswlas.pl), na której istnieje możliwość zaznaczenia interesującej formy rekreacji (wycieczka piesza, rowerowa lub konna), dodatkowo zaznaczone są miejsca postoju pojazdów, punkty edukacyjne i inne elementy sprzyjające rekreacji w lesie. Przebieg ww. tras został naniesiony na mapie, załączonej do projektu PUL-u. W związku z powyższym, Nadleśnictwo Antonin nie dostrzega potrzeby budowania czy też wyznaczania nowych tras, jest jednak otwarte na współpracę.

#### Uwaga 2. Propozycja rezygnacji z rębni zupełnych.

Rębnia jako zespół czynności związanych z zapoczątkowaniem odnowienia lasu, ma przede wszystkim na celu przemianę i kształtowania nowego drzewostanu o pożądanym charakterze i ustalonym celu hodowlanym (Zasady hodowli lasu 2023). W Nadleśnictwie Antonin, w którym dominują siedliska borowe (82% typów siedliskowych lasu), a gatunkiem dominującym jest sosna zaprojektowano przede wszystkim rębnie zupełne o powierzchni do 4 ha stosowane z pozostawianiem do 5 % starego drzewostanu, ponieważ jest to zgodne z wymaganiami świetlnymi i środowiskowymi młodego pokolenia lasu. Struktura siedlisk nie sprzyja stosowaniu rębni złożonych na większości obszaru nadleśnictwa, jednak na siedliskach bardziej żyznych zaprojektowano rębnie częściowe i gniazdowe na powierzchni 472,09 ha w ciągu 10-lecia. Na siedliskach wilgotnych w większości przypadków projektowano zręby do 3 ha również z pozostawieniem do 5 % starego drzewostanu. Warto zauważyć, że w drzewostanach Nadleśnictwa Antonin możliwe jest uzyskanie odnowienia naturalnego sosny, co oznacza, że zaprojektowana rębnia zupełna lb będzie w znacznym stopniu realizowana poprzez stosowanie modyfikacji w stosunku do założeń tej rębni (odslaniania całej powierzchni, co budzi sprzeciw społeczeństwa). W pierwszych latach nadleśnictwo przeprowadzi cięcie częściowe pozostawiając na powierzchni dużą liczbę starych drzew (tzw. nasienników), na przygotowanej w ten sposób powierzchni następuje obsiew naturalny nasion z pozostawionych starych sosen. Prowadzenie modyfikowanej rębni lb

powoduje zupełnie inny odbiór i ocenę realizowanych wskazań gospodarczych i przede wszystkim umożliwia uzyskanie wartościowego pod względem jakościowym i odpornego na zmiany klimatu młodego pokolenia lasu. W latach 2014 – 2023 Nadleśnictwo Antonin uznało 388,55 ha odnowień naturalnych, jest to wzrost o 71,36% w stosunku do poprzedniego 10-lecia. Tym samym jest liderem w stosowaniu tej metody na terenie RDLP Poznań.

### Uwaga 3. Brak wyznaczonych obszarów mikroretencji wód

Należy zaznaczyć, że zgodnie z Instrukcją urządzania lasu wg 2011 r., prace związane z opracowaniem ekspertyz hydrologicznych nie są częścią planu urządzania lasu, niemniej Nadleśnictwo Antonin w najbliższej przyszłości zostanie objęte operatem hydrologicznym, umożliwiającym kompleksowe podejście do zarządzania zasobami wodnym na jego terenie. Jednocześnie Nadleśnictwo Antonin od 2010 roku bierze udział w ogólnokrajowym projekcie: „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych” współfinansowanego z Funduszu Spójności Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w latach 2007-2013, 2011-2015 oraz 2014-2023. Nadleśnictwo w ramach projektu tylko w II edycji odtworzono zbiornik Brzozowiec z Kanałem Helenowskim w Leśnictwie Strugi (Gmina Przygodzice), zmodernizowano zbiornik Wydymacz z sąsiadującą siecią rowów w Leśnictwie Komorów (Gmina Przygodzice) oraz Zbiornik Bardo wraz z siecią przyległych rowów w Leśnictwie Krupa (Gmina Sośnie), a także odtworzono mokradło Żabieniec w Leśnictwie Czarnylas (Gmina Przygodzice). Pozwoliło to zatrzymać tyle wody ile mieści się w 92 basenach olimpijskich, a w przypadku mokradła Żabieniec na poprawę stanu siedlisk na powierzchni 12 ha (z czego 4 ha mokradła), co równe jest ilości prawie 17 pełnowymiarowych boisk piłkarskich. Obecnie na terenie Nadleśnictwa realizowane jest 7 zadań w ramach projektu finansowanego z Międzynarodowego Funduszu Europejskiego Obszaru Gospodarczego pn. „Mokradła w RDLP w Poznaniu”. Wykonane zostanie 25 urządzeń wodnych, które pozwolą na poprawę stanu środowiska na obszarze niespełna 205 boisk piłkarskich. W ramach utrzymania sieci urządzeń melioracyjnych, Nadleśnictwo Antonin prowadzić będzie konserwację części rowów, polegającą na koszeniu skarp i odmulaniu dna, na bieżąco prowadzone będą niezbędne prace związane z utrzymaniem przepustów. W 2024 r. Nadleśnictwo kontynuować będzie prace budowlane związane

z projektem „Denaturalizacji mokradeł” w leśnictwach Kłady, Krupa, Karłowice, Jerzówka i Możdżanów na 7 powierzchniach. Prace te będą wykonywane ze szczególną starannością z uwagi na to, iż w wielu przypadkach czyszczenie i udrażnianie rowów mogłoby przynieść odwrotny skutek w postaci szybszego odpływu wód. W nowym projekcie PUL wszystkie siedliska bagienne zostały włączone do gospodarstwa specjalnego i nie planuje się dla nich zabiegów gospodarczych. W wyniku zmian klimatycznych wzrasta średnioroczna temperatura powietrza, wydłuża się okres wegetacyjny, a także zwiększa się liczba dni ze słoneczną pogodą, co przyczynia się wzrostu parowania. Bazując na aktualnej wiedzy i doświadczeniu wielu specjalistów, preferowane będą rozwiązania umożliwiające odtwarzanie retencji glebowej w mokradłach, która jest bardziej efektywna i mniej narażona na zmiany klimatu niż otwarte zbiorniki.

#### Uwaga 4. Pozostawianie obszarów, na których zostawiana będzie tkanka martwa drzewostanu

Nadleśnictwo wypełnia zobowiązania dotyczące pozostawiania martwego drewna w lesie zgodnie z Instrukcją Ochrony Lasu, rozporządzeniem w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej i decyzjami nadleśnictwa dotyczącymi wyłączenia obszarów leśnych i nieleśnych z prowadzonej gospodarki. W PUL zamieszcza się wyniki inwentaryzacji drewna martwego (poniżej), nie planuje się natomiast działań/zadań gospodarczych związanych bezpośrednio z pozostawianiem drewna w lesie. Jest to zadanie bieżące nadleśnictwa, wynikające z ww. dokumentów. Na początku poprzedniego operatu wg stanu na 1.01.2014 zainwentaryzowano w lasach Nadleśnictwa Antonin 32 778 m<sup>3</sup> drewna martwego tj. 2,07m<sup>3</sup>/ha. Według nowego PUL obowiązującego od 1.01.2024 r. zainwentaryzowana ilość drewna martwego wynosi 113 038 m<sup>3</sup>, tj. 7,21m<sup>3</sup>/ha. Nastąpił prawie 350% wzrost ilości drewna martwego w antonińskich lasach. Zgodnie z kierunkiem wynikającym z wewnętrznych zarządzeń i gospodarki leśnej w Lasach Państwowych w nowym PUL będzie miała miejsce kontynuacja tych działań.

#### Uwaga 5. Wyznaczenie obszarów, na których nie będzie prowadzona wycinka.

W projekcie PUL na lata 2024-2033 ogółem nie zaplanowano wskazań gospodarczych na powierzchni 2 786 ha tj na około 15% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Antonin.

*Warto zwrócić uwagę na fakt, że zaplanowane prace gospodarcze w większości mają charakter pielęgnacyjnych i dotyczą drzewostanów młodszych klas wieku.”*

Etapy poddania strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu.

Zgodnie ww. ustawą dokument został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

1. Przeprowadzono konsultacje społeczne na wszystkich wskazanych w IUL etapach tworzenia projektu planu.
  - a. zwołania i przeprowadzenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej,
  - b. wyłożenie w okresie w od 7.05. do 28.05.2021 r. do publicznego wglądu w siedzibach nadleśnictwa i RDLP w Poznaniu oraz na stronie BIP RDLP w Poznaniu, prasie lokalnej m.in. Czas Ostrzeszowski, Kurier Ostrowski założeń do planu urządzenia lasu w postaci protokołu z KZP – w tym czasie nie wniesiono uwag, wniosków i opinii do dokumentu.
  - c. wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu urządzenia lasu w siedzibie Nadleśnictwa i RDLP w Poznaniu oraz na stronie BIP RDLP w Poznaniu w okresie – 8.12.2022 r. – 29.12.2022 r.

Podczas przeprowadzonych konsultacji nie wpłynęły żadne wnioski/uwagi do założeń do planu, jak również do upublicznionego projektu Planu urządzenia lasu oraz Prognozy Oddziaływania na Środowisko i obszary Natura 2000 dla Nadleśnictwa Antonin na lata 2024-2033.

2. Sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko na podstawie zakresu i stopnia szczegółowości uzgodnionego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (wniosek Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu pismo z 13.05.2021 r. Zn.Spr.6004.1.2021, pismo Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu z 9.06.2021 r. Zn. Spr. WPN-I.411.12.2021.MO) oraz Wojewódzkim Państwowym Wielkopolskim Inspektorem Sanitarnym (wniosek Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu z 4.06.2021 r. Zn.Spr.6004.1.2021, opinia



sanitarna Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego z 17.06.2019 r. Zn.Spr.DN-NS.9011.656.2021).

3. Uzyskano opinię bez uwag w sprawie projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania na środowisko tego planu od właściwych organów tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo z 29.12.2023 r. Zn. Spr. WPN-I.410.27.2023.MO) oraz pozytywną opinię Wojewódzkiego Państwowego Wielkopolskiego Inspektora Sanitarnego (opinia sanitarna z 19.12.2023 r. Zn. Spr. DN-NS.9011.656.2021).
4. Ze względu na położenie Nadleśnictwa Antonin nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.
5. W prognozie zaproponowano działania mające na celu monitoring realizacji postanowień dokumentu oraz podczas NTG i w dokumentacji PUL przedstawiono wyniki przeprowadzonego monitoringu.

Dodatkowo, w związku z przynależnością Nadleśnictwa Antonin do Leśnego Kompleksu Promocyjnego, uzyskano opinię projektu planu urządzenia lasu Rady Naukowo-Społecznej LKP „Lasy Rychtańskie”, której przedstawiciele wzięli aktywny udział w Naradzie Techniczno-Gospodarczej.

Przeprowadzona podczas opracowania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Antonin na okres lat 2024-2033 strategiczna ocena oddziaływania Planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 wskazuje na brak znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, zwłaszcza dla zapewnienia właściwego stanu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych.

**Dyrektor**  
**Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych**  
**w Poznaniu**  
Wiesław Krzewina  
/podpisano elektronicznie/